

**Europeiska
regionkommittén**

Tal om tillståndet i Europeiska unionens regioner och kommuner

Anförande av Vasco Alves Cordeiro, Europeiska regionkommitténs ordförande

11 oktober 2022

#SOTEULocal

**Europeiska
regionkommittén**

Tal om tillståndet i Europeiska unionens regioner och kommuner

av ordförande Vasco Alves Cordeiro

Regioner och kommuner som förebilder i fråga om solidaritet, framsteg och hopp

Europeiska regionkommitténs 151:a plenarsession

Tisdagen den 11 oktober 2022

Bästa kollegor!

Jag vänder mig till er här och nu för att tala om tillståndet i unionens regioner och kommuner.

Jag skulle kunna göra det med ett fint tal, vackra ord och välklingande budskap.

Men i detta nu vill jag börja med att ge en röst åt dem som utgör våra samhällen, våra städer och våra regioner.

En röst åt arbetstagarna, jordbrukarna, entreprenörerna, företagen ... En röst åt medborgarna.

Låt mig ge en röst åt de ungdomar som vill kunna leva självständigt men som måste föra en oändlig kamp för att hitta en anständig bostad.

Låt mig ge en röst åt de föräldrar som har svårt att hitta ordentlig barnomsorg till en rimlig kostnad åt sina barn.

Låt mig ge en röst åt de arbetstagare som inte vet om de kommer att hitta anständigt arbete när deras fabrik läggs ner.

Låt oss ge en röst åt de småföretagare som tvingats stänga sina butiker och avskeda sin personal på grund av att omkostnaderna blivit tio gånger högre.

Låt oss ge en röst åt de miljontals människor som tvingats lämna allt bakom sig och fly från ett europeiskt land, Ukraina, på grund av ett brutalt och illegalt krig, och som med livet i spillror frågar sig själva "vad ska hända nu?".

Låt oss ge en röst åt de turister och campare som flytt undan skogsbränder.

Låt oss ge en röst åt dem som tvivlar på att deras barnbarn kommer att kunna bli gamla i en livsduglig miljö där luften är säker att andas.

Låt oss än en gång ge en röst åt de medborgare som inte vet om de blir hörda ...

Tillståndet i regionerna och kommunerna kan inte skiljas från tillståndet hos de människor som lever i EU, i all deras mångfald. På samma sätt kan vi inte till fullo bedöma tillståndet i unionen om vi förbiser tillståndet i dess regioner och kommuner.

Som lokala och regionala demokratiska företrädare vet vi – eftersom vi dagligen möter dem – att de tvivel och farhågor som miljontals människor i EU hyser är reella och legitima, och att de kräver svar.

Bundna av vår politiska plikt, av vårt demokratiska ansvar, drar sig ingen av oss undan vår skyldighet att ge svar.

Och vi har gett svar. I solidaritet.

Här i dag kan vi hämta inspiration från många berättelser, och det är något som vi är stolta över. Det är något som vår union bör vara stolt över.

Stolt över Warszawa i Polen, som har mobiliserat 14 000 frivilliga för att kunna ta emot fler ukrainska flyktingar än Italien och Frankrike tillsammans och förse dem med husrum, sjukvård, utbildning och rättsligt hjälp.

Stolt över Antwerpen, som har varit en föregångare när det gäller att hantera covid-19-pandemins effekter på den psykiska hälsan hos de mest utsatta av oss, särskilt ungdomar.

Stolt över Villmanstrand i Finland, där sju konstgjorda våtmarker med dagvatten har anlagts för att skydda vår biologiska mångfald.

Stolt över Mähren-Schlesien i Tjeckien, som banar väg mot en klimatneutral ekonomi genom att skola om 5 000 personer och övergå till eldrivna och utsläppsfria bilar.

Stolt över Rioja i Spanien, som i sitt sätt att styra – från budget till administration – inspirerar oss att befästa jämställdheten, genom att ta fram planer för att främja balansen mellan arbete och privatliv och genom att driva företagen att förbättra kvinnors tillgång till arbetsmarknaden.

Stolt över Poitiers i Frankrike, där man – i linje med den permanenta dialog som vår ledamotsförsamling efterlyser – har inrättat en medborgarförsamling som sammanför

hyresgäster i subventionerade bostäder, volontärer, lokala företag och aktörer i det civila samhället för att tillsammans forma samhället.

Vi skulle kunna fortsätta med så många andra exempel, så många andra berättelser om regioner och kommuner runt om i EU som varje dag visar vägen framåt, bemöter människors tvivel och farhågor och erbjuder lösningar.

Dessa berättelser från hela EU, som jag delar med er, utgör ett starkt vittnesmål om att regionerna och kommunerna är förebilder i fråga om solidaritet, framsteg och hopp. Om att regionerna och kommunerna är förebilder i fråga om de europeiska värdena och principerna.

Här och nu vill jag därför hylla det viktiga arbete som borgmästare, lokala fullmäktigeledamöter, regionpresidenter och regionministrar, tillsammans med alla de offentliga förvaltningarna, utför i vår union varje dag, överallt. Det är ni som varje dag ger liv åt EU.

Det här får ingen glömma.

Det måste erkännas av oss alla.

Bästa kollegor!

Det tillstånd i regionerna och kommunerna som jag beskriver för er i dag är inte ett vakuum, inom våra gränser, långt från världens utmaningar.

Det har nu gått över sju månader sedan Vladimir Putin släppte lös sin brutala krigsmaskin mot Ukraina, vilket har orsakat död och förödelse i en omfattning som vi på vår kontinent länge besparats. Detta angrepp är ett angrepp inte bara på ett suveränt land, utan också på våra värden frihet, demokrati och rättsstatsprincipen.

Det är ett angrepp på det som Europeiska unionen står för.

Det är ett angrepp på var och en av oss.

Sedan dag ett har regioner och kommuner runt om i hela EU besvarat krigslarmen med solidaritet.

Vi har tillhandahållit husrum, öppnat upp våra skolor, ordnat sovsalar, delat ut förbandslådor och skickat fordon.

Samtidigt som vi har sört för dessa krisåtgärder har vi blickat mot framtiden. En ljus framtid med ett återuppbyggt Ukraina som det råder fred i, och som närmar sig ett EU-medlemskap.

Den europeiska alliansen av kommuner och regioner för att återuppbygga Ukraina, som vi har inrättat tillsammans med våra partnersammanslutningar av lokala och regionala myndigheter i EU och Ukraina, ska bidra till att återuppbyggnadsinsatserna blir framgångsrika genom att främja samarbete mellan kommuner och mellan regioner. Alliansen ska också framhålla de lokala och regionala styresnivåernas betydelse i återuppbyggnadsarbetet.

Särskilt i dag, och inte minst efter gårdagens fruktansvärda attacker mot ukrainska städer, påminns vi om att vägen till fred fortfarande är lång och att vår beslutsamhet inte får svikta. Vi står för ett suveränt Ukraina och för landets territoriella integritet och enhet. Inga skenomröstningar kommer att kunna ändra på det.

Det är detta budskap om solidaritet och beslutsamhet som jag vill sända till det ukrainska folket och till de ukrainska regionerna och städerna.

Ni står inte ensamma, och ni har vårt fulla och fortsatta stöd i denna fruktansvärda kamp.

Det är också detta budskap som jag vill sända till ordförande Ursula von der Leyen och Europeiska kommissionen. Återuppbyggnaden av Ukraina är en uppgift av historiska proportioner. Vi gladdes åt tillkännagivandet av att 100 miljoner euro ska anslås till återuppbyggnaden av Ukrainas skolor, som ett åtagande för framtiden. Här har de lokala myndigheterna en viktig roll att spela – vi vill hjälpa till!

Jag skulle också vilja ta tillfället i akt att lägga fram ett konkret förslag inför återuppbyggnadskonferensen i Berlin: en särskild budgetpost för regionalt och lokalt samarbete i återuppbyggnadsarbetet.

Vi har hörsammat ropet på hjälp och står redo att göra mer.

Ge oss verktygen, så hjälper vi till att göra jobbet!

Bästa kollegor!

De sociala och ekonomiska konsekvenserna av detta fruktansvärda krig är också högst kännbara här.

Den energikris som råder slår mot hushållen, särskilt de mest utsatta hushållen, företagen och de offentliga förvaltningarna.

Vintern närmar sig och vi måste göra något åt krisen, och återigen står regionerna och kommunerna i första ledet när det gäller att minska bördan för människor.

Överallt i Europa ser vi oroväckande tecken på att kommuner riskerar att stå utan el och få svårt att tillhandahålla sina medborgare viktiga tjänster, såsom kollektivtrafik och avfallshantering, eller helt enkelt att hålla alla barn varma i skolan, så att de inte behöver skickas hem för att lära sig på distans.

Sänkt rumstemperatur i offentliga byggnader, nedsläckta monument nattetid, sänkta hastighetsbegränsningar på kommunala vägar, investeringar i förnybara energikällor och åtgärder för att öka befolkningens medvetenhet. Initiativen på regional och lokal nivå är många och olikartade.

Men det är inget lätt arbete, och solidariteten står återigen på spel i Europa. Därför måste de lokala och regionala myndigheternas energibesparingsinsatser stödjas, och vi kommer att göra vad vi kan.

En union där människor måste välja mellan att äta och värma upp sina hem är inte en union som kan bestå.

Bästa kollegor!

Den svåra situation som vi för närvarande befinner oss i på energiområdet är en del av en större ekvation – det handlar om en större omvandling av våra samhällen.

Vi är i färd med att minska vårt beroende av fossila bränslen i full fart, men det bör inte bara ske för att leveranserna kommer från Ryssland.

Det vi gör nu skulle vi ha börjat med för flera årtionden sedan för att ställa om till en klimatneutral ekonomi. De fruktansvärda bränder som härjade i somras är en annan stark påminnelse om den klimatkris som vi står inför i dag. Det handlar om överlevnad.

I morgon kommer vi att diskutera vår vision inför COP27. Det globala anpassningsmålet står på agendan. Låt oss se till att det förankras i det arbete som görs på lokal nivå. Globala utmaningar såsom klimatkrisen kommer att kunna övervinnas snabbare, lättare och mer effektivt om vi och våra medborgare är delaktiga.

Som institution är vi också skyldiga att agera. Därför verkar vi redan för att Regionkommittén ska bli en klimatneutral institution, med målet att minska våra årliga koldioxidutsläpp med 30 % före utgången av 2030. Som institution kommer vi också att vidta omedelbara åtgärder för att minska vår energiförbrukning.

Detta bör inte bara gälla vår administration. Jag föreslår därför att vi från och med vårt nästa externa presidiesammanträde i Sverige under våren avlägger politiska rapporter om våra klimatåtgärder. Jag räknar med att ni alla bidrar till denna insats och återigen föregår med gott exempel.

Bästa kollegor!

I det rådande läget med det existentiella hotet från klimatkrisen och konsekvenserna av det brutala kriget mot Ukraina får vi inte glömma att vi i nästan tre år har kämpat mot covid-19-pandemin. Nu lever vi med den, med de mänskliga, sociala och ekonomiska kostnaderna.

Alla dessa utmaningar kräver i grund och botten att vår union blir mer ändamålsenlig, så att våra medborgares liv blir bättre för varje dag i en hälsosam miljö, med respekt för våra grundläggande värden. Och först och främst krävs ordentliga investeringar.

I årtionden har sammanhållningspolitiken bidragit till att minska den territoriella klyftan. Det gläder mig att vi kan räkna med ett starkt partnerskap med kommissionsledamot Elisa Ferreira, vår närmaste bundsförvant.

De kriser som vi står inför, till exempel hanteringen av pandemin och återhämtningen efter den, mottagandet av människor som flytt från Ukraina och energikrisen, har satt hård press på sammanhållningspolitiken.

Därför är det nu dags att inleda debatten om sammanhållningspolitikens framtid. I morgon kommer vi att lansera en ny sammanhållningsallians, tillsammans med de viktigaste sammanslutningarna av regioner och kommuner, som är tänkt att bli det främsta diskussionsforumet. Den kommer att sammanföra allierade men även aktörer som ännu inte är övertygade om sammanhållningspolitikens mervärde.

Vi måste hålla fast vid principen om att "inte orsaka skada för sammanhållningen", och arbetet börjar nu.

Vi måste säkerställa en stark territoriell dimension i all EU-politik med stora territoriella konsekvenser, inte bara i sammanhållningspolitiken.

Därför kommer Regionkommittén att verka för att principen om att "inte orsaka skada för sammanhållningen", som kommissionsledamot Elisa Ferreira introducerade tidigare i år, ska integreras i all EU-politik.

Detta är särskilt lägligt med tanke även på den översyn av den fleråriga budgetramen som kommissionen har aviserat för nästa år. Budgeten utarbetades under andra förhållanden och behöver ändras för att säkerställa EU:s strategiska oberoende, lägga grunden för återuppbyggnaden av Ukraina och förbereda oss för nya hot mot hälsan. Vi måste således anpassa den och få till stånd en ambitiös budget som ger resultat för alla medborgare. Översynen bör dock inte påverka grundläggande politikområden såsom sammanhållningspolitiken.

När det gäller EU:s framtida investeringspolitik och investeringsinstrument bör lärdom dras av erfarenheterna av Next Generation EU, där de regionala och lokala myndigheternas deltagande i utarbetandet och genomförandet var mycket begränsat. Jag upprepar gång på gång att det endast är genom att regioner och kommuner involveras som EU:s politik och program kan ge bästa resultat och stärka våra samhällen.

Att säkerställa hållbara investeringar och genomföra reformer som gör vår union rättvisare och effektivare går hand i hand med det sociala kontrakt som binder oss samman. I dag finns det som sagt stora sociala problem i EU, och när vi nu utarbetar morgondagens politik får vi inte glömma det ursprungliga målet med den europeiska integrationen, nämligen att säkerställa sociala framsteg.

Som en union ska vi i våra regioner och kommuner säkra tillgången till bostäder, lyfta barn ur fattigdom, främja jämställdhet, sörja för arbetstillfällen av god kvalitet för alla, utbilda våra ungdomar och utveckla våra sjukhus. Eftersom 2023 kommer att bli Europaåret för kompetens ska vi ta tillvara alla våra lokala och regionala talanger för att bygga upp ett socialt EU där ingen lämnas på efterkälken.

Bästa kollegor!

Innan jag lyssnar till hur ni ser på tillståndet i Europeiska unionens regioner och kommuner vill jag säga några ord om varför vi alla har tagit oss an detta uppdrag. Vi är alla fast beslutna att åstadkomma förändringar, eftersom vi inte bara har ett demokratiskt mandat utan också en demokratisk plikt.

För trettio år sedan, när Maastrichtfördraget undertecknades, fick den europeiska demokratin en ny dimension, den som vi företräder i dag. Det handlar om den lokala och regionala dimensionen, subsidiaritetsprincipens väktare och en hörnsten i en demokratisk union.

Trettio år senare, då konferensen om Europas framtid når sitt slut, höjs ännu fler röster för ett större regionalt och lokalt deltagande i all EU-politik och för nya kanaler för dialog.

Det här förstod vi redan i Regionkommittén, och vi har efterlyst en permanent dialog med medborgarna. Demokratin är inte statisk. Dess bas måste ständigt utökas, liksom möjligheterna till deltagande, i en fin balansgång mellan representativ demokrati och samtalsdemokrati.

Det är därför som vi har varit föregångare i fråga om att engagera ungdomar. Det beror inte på att det här året har tillägnats ungdomar, utan på att det är vad vi står för. Jag tror att vi alla är stolta över att vi vid nästa plenarsession kommer att lansera EU-stadgan om ungdomar och demokrati, som utarbetats tillsammans med ungdomar och ungdomsorganisationer.

Det här är också grunden till att Regionkommittén står redo att samarbeta med medlemsstaterna när det gäller att genomföra initiativ för att stärka kvinnor i samband med lokala och regionala val.

På samma sätt som vi spelade en aktiv roll i utarbetandet av slutsatserna från konferensen om Europas framtid kommer vi att spela vår rättmätiga roll i genomförandet av slutsatserna på våra respektive nivåer och även utföra vårt eget interna arbete inom ramen för de gällande fördragen. Om ett konvent skulle anordnas – vilket vår ledamotsförsamling stöder – kommer vi naturligtvis att stå redo att bidra och se till att lokala och regionala synpunkter hörs i denna konstitutionella process.

I väntan på detta kommer vi att göra vad vi kan. I egenskap av ledamotsförsamling för folkvalda lokala och regionala företrädare har vi en skyldighet att se till att lokala och regionala synpunkter framförs i god tid i debatten på EU-nivå.

Konferensen må vara avslutad, men arbetet fortsätter. Vi måste börja förbereda oss inför nästa val till Europaparlamentet och nästa valperiod. Vi bör sätta igång med en rad initiativ för att förbereda oss, och utforma en vision för nästa strategiska agenda och nästa uppsättning politiska riktlinjer för den framtida Europeiska kommissionen, som kan läggas fram inför nästa val till Europaparlamentet.

Vi är en politisk församling med rådgivande befogenheter, och våra yttranden tillför mest om de läggs fram vid rätt tidpunkt i utarbetandet av och beslutsfattandet om EU:s politik. Vi måste se till att ha så bra förutsättningar som möjligt, så att vi strategiskt kan påverka Europeiska kommissionens nästa arbetsprogram och nästa tal om tillståndet i unionen.

Bästa kollegor!

Listan över uppgifter är lång. Förväntningarna är höga.

För hundra dagar sedan valde ni mig till er ordförande och jag åtog mig att arbeta tillsammans med er alla för ett starkare och rättvisare EU, för att försvara sammanhållningspolitiken och för att stärka vår ledamotsförsamlings politiska profil.

Det är vår skyldighet att uppnå resultat, att hjälpa till att undanröja tvivel och farhågor hos människor i våra kommuner och regioner.

Låt oss skapa mer solidaritet, större sammanhållning och mer demokrati för att förbättra tillståndet i Europeiska unionens regioner och kommuner. Om vi gör det kan tillståndet i unionen som helhet bara bli bättre och ljusare.

Tack!

Europeiska regionkommittén

Europeiska regionkommittén (ReK) är EU:s politiska ledamotsförsamling med 329 regionala och lokala företrädare från EU:s alla 27 medlemsstater. Våra ledamöter är folkvalda regionpresidenter, regionfullmäktigeledamöter, borgmästare och kommunfullmäktigeledamöter, som är demokratiskt ansvariga inför över 446 miljoner EU-medborgare. ReK:s huvudsakliga mål är att involvera de regionala och lokala myndigheterna och de grupper som de företräder i EU:s beslutsprocess och att informera dem om EU:s politik. Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och rådet måste rådfråga kommittén på politikområden som berör kommuner och regioner. Kommittén kan väcka talan vid Europeiska unionens domstol som ett sätt att upprätthålla EU-lagstiftningen när subsidiaritetsprincipen eller regionala eller lokala myndigheters rättigheter inte respekteras.

Redigerat av direktoratet för kommunikation vid Europeiska regionkommittén

Bryssel, oktober 2022
© Europeiska unionen, 2022

Rue Belliard/Belliardstraat 101 | 1040 Bruxelles/Brussel | BELGIQUE/BELGIË
Tel. +32 22822211 | e-mail: visuals@cor.europa.eu | www.cor.europa.eu

 @EU_CoR | /european.committee.of.the.regions | /european-committee-of-the-regions | @EU_regions_cities